

Takst-analyse på specialområdet

Sammenligning af takster i specialtilbud i
6-by kommunerne

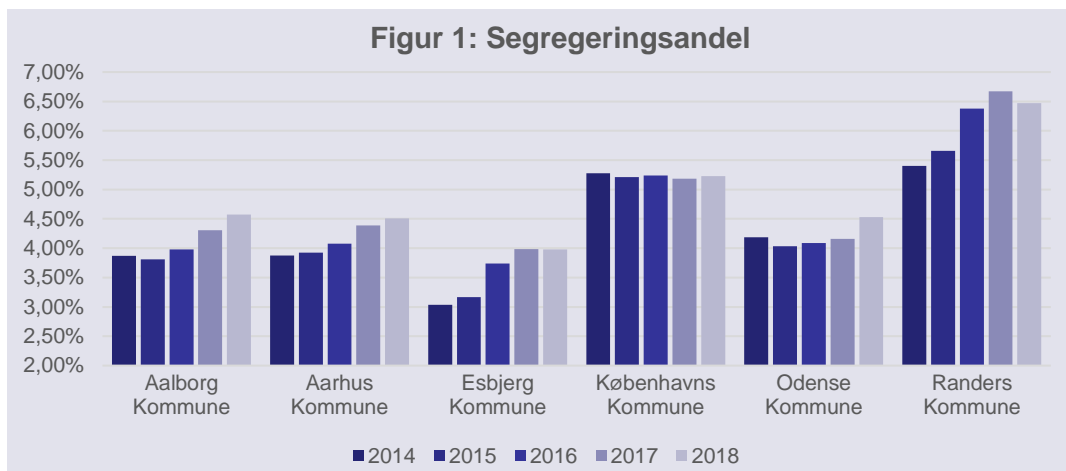

Indledning

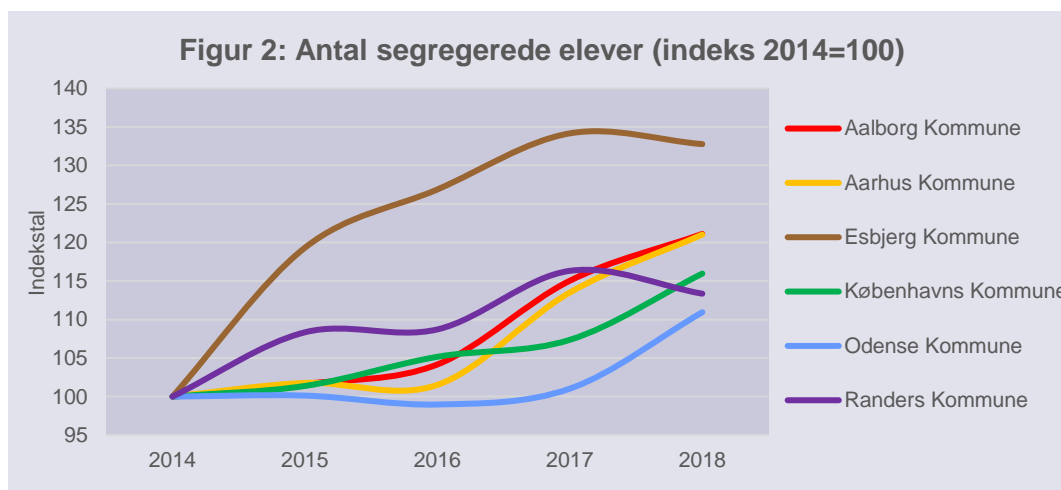
Baggrund og formål

Flere større kommuner har i den seneste årrække oplevet stigende udgifter til specialområdet i folkeskolen. Dette skyldes primært en stigende tendens i visitation fra almenundervisning til specialundervisning. Et ofte anvendt nøgletal til at sammenligne denne udvikling er den såkaldte segregeringsandel. Nøgletallet viser antallet af elever i specialundervisning i forhold til det samlede elevtal i kommunen. Figur 1 viser segregeringsandelen i 6-by kommunerne i perioden 2014 til 2018. Med undtagelse af Københavns Kommune er segregeringsandelen i de seneste år steget til et højere niveau.

Figur 1 – Andelen som segregerede elever i specialundervisning udgør af det samlede elevtal. Nøgletallet er ekskl. elever i privatskole. Kilde: FLIS

Som beskrevet beregnes andelen ved anvendelse af det samlede elevtal. Hvis både antallet af visiterede elever og det samlede elevtal i almen undervisning stiger, da vil stigningen i antallet af elever i specialundervisning i så fald ikke være åbenlys i nøgletallet. Derfor er det relevant at fremstille antallet af visiterede elever til specialundervisning som vist i Figur 2. Her er udviklingen i antal visiterede elever udtrykt med indekstal, hvor 2014=100. Med denne fremgangsmåde bliver det tydeligt, at der er flere visiterede elever i alle kommuner i forhold til 2014.

Figur 2 – Elevdata er trukket i december hvert år. Kilde: FLIS

Elever visiteres til forskellige specialtilbud alt afhængig den enkelte elevs behov. I hvert enkelt tilbud er der tilknyttet en takst, som alt andet lige udtrykker serviceniveauet. Hver enkelt kommune har en unik sammensætning af specialtilbud, og ligeledes en takst der er tilpasset det enkelte tilbud. Dette gør umiddelbart en sammenligning af specialtilbuddets indhold og takstens størrelse på tværs af kommuner vanskelig. Hensigten med denne analyse er at skabe gennemsigtighed i takstniveauerne i specialtilbuddene i 6-by kommunerne.

Metode

Skoleforvaltningen og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning i Aalborg Kommune har i samarbejde udarbejdet en skabelon, der er udsendt til 6-by kommunerne bestående af henholdsvis Aarhus Kommune, Esbjerg Kommune, Københavns Kommune, Odense Kommune og Randers Kommune. Skabelonen er opbygget således hver enkelt kommune kan udfylde en beskrivelse af hvert enkelt specialtilbud, antallet af elever i dette samt takst og præcisering af denne. Med undtagelse af Odense Kommune var der i analysens løbetid mulighed for, at få tilsendt data fra alle kommuner i 6-by samarbejdet.

For at muliggøre en sammenligning af kommunernes specialtilbud har Pædagogisk Psykologisk Rådgivning vurderet de enkelte bidrag, og sammenholdt hver enkelt med tilbuddene i Aalborg Kommune. Der foretages udelukkende sammenligning af tilbud når der er konsensus i elevdiagnoser og særlige behov. De præsenterede specialtilbud i denne analyse er således tilpasset de nuværende tilbud i Aalborg Kommune.

For at sammenligne taksterne har 6-by kommunerne angivet oplysninger om udgifter til ledelse, administration og/eller bygninger er indeholdt i taksten. Det er målet, at sammenligne på bedste grundlag, og der foretages derfor en korrektion af taksten i de tilfælde hvor takstindholdet afviger fra takstsammensætningen i Aalborg Kommune. Konkret tillægges eller reduceres taksten med 3% på ledelse, 1% på administration og 9% på bygninger. Procenterne er de anvendte udgiftsniveauer i Aalborg Kommune.

Tabellen nedenfor indeholder de seks sammenlignelige tilbud. For hver tilbud er der angivet om tilbuddet er på en specialskole eller et specialklasse-tilbud. Det er vigtigt, at gøre opmærksom på, at der i det tilsendte materiale, for flere kommuners vedkommende, er øvrige tilbud. Disse tilbud er enten så specifikke, eller afviger fra de angivne i en sådan grad, at en sammenligning ikke vil være retvisende.

Tabel 1 – Oversigt over specialtilbud

SPECIALTILBUD		SPECIALSKOLE ELLER SPECIALKLASSE
A	<i>Autisme og/eller autismelignende vanskeligheder og diagnoser eller massive problematikker</i>	Specialskole
B	<i>Autisme eller autismelignende vanskeligheder</i>	Specialklasse
C	<i>Elever med sociale og emotionelle vanskeligheder</i>	Specialklasse
D	<i>Elever med fysiske handicaps, mental retardering, massive generelle indlæringsvanskeligheder eller multiple funktionsnedsættelser</i>	Specialklasse
E	<i>Elever med generelle indlæringsvanskeligheder og lavt kognitivt niveau</i>	Specialklasse
F	<i>Elever med sproglige og kommunikative vanskeligheder</i>	Specialklasse

Takster

Tabellerne nedenfor indeholder taksterne for hver enkelt af de seks specialtilbud vist i Tabel 1 i forrige afsnit. Tabel 2 indeholder takster i skoledelen, mens Tabel 3 indeholder takster i SFO/DUS. Ikke alle kommuner har et tilbud i hver enkelt specialtilbud, hvorfor enkelte celler kan være blanke. Ydermere kan et tilbud indeholde flere sub-tilbud, hvorfor samme takst er angivet ved flere specialtilbud. I Tabel 3 skal der gøres opmærksom på, at der i enkelte specialtilbud for flere kommuner ikke er et særskilt SFO-specialtilbud, og det er dermed taksten i almen-SFO der er angivet. I de tilfælde hvor kommuner ikke har specialtilbud i SFO, og dermed har eleverne i almen-SFO, er der angivet en stjerne ved taksten. Det skal gøres opmærksom på at taksten kan være højere, da hver enkelt elev eksempelvis kan modtage særskilte bevillinger fra PPR.

Tabel 2 – Takster i skole

i 1000 kr.	Aalborg Kommune	Aarhus Kommune	Esbjerg Kommune	Københavns Kommune	Randers Kommune	Gennemsnit
A	397	310	340	399	377	364
B	308		264	225	226	256
C	308	215	264	299	249	267
D	287	277	264	287	221	267
E	126	176	145	195	95	147
F	126	216	155	205	183	177

I specialtilbud A har Københavns Kommune og Aalborg Kommune den højeste takst på henholdsvis 399.000 kr. og 397.000 kr. Spændet ned til den laveste takst i Aarhus Kommune er på 89.000 kr.

Aalborg Kommune har den højeste takst i specialtilbud B og C på 308.000 kr. og der er et spænd på 93.000 kr. ned til taksten på 215.000 kr. i Aarhus Kommune.

I specialgruppe D er taksten på nogenlunde samme niveau med undtagelse af Randers Kommune som afviger herfra.

Københavns Kommune har med en takst på 287.000 kr. den højeste takst i specialgruppe E med et spænd på 100.000 kr. ned til taksten på 95.000 kr. i Randers kommune.

I Specialgruppe F har Aarhus Kommune med en takst på 216.000 den højeste takst og spændet ned til den laveste som findes i Aalborg Kommune er på 90.000 kr.

Tabel 3 – Takster i SFO

i 1000 kr.	Aalborg Kommune	Aarhus Kommune	Esbjerg Kommune	Københavns Kommune	Randers Kommune	Gennemsnit
A	121	188	150	183	108	150
B	104		19*	144	64	83
C	104	21**	19*	136	93	75
D	106	157	19*	135	64	96
E	70	21**	19*	96	19*	45
F	70	21**	19*	34*	64	42

* Elever fra specialtilbud går her i almen-SFO.

** Almen-SFO (ekskl. tillæg fra PPR)

Specialtilbud A har i SFO/DUS den højeste takst sammenlignet med egne øvrige tilbud. Aalborg Kommune er den eneste af kommunerne der har en takst for specialtilbud B til F, og en konkret sammenligning er ikke mulig idet Aalborg Kommune sammenlignes med almene DUS/SFO-tilbud.